

dem pligter, er det selvfølgelig også naturligt at give dem mulighed for indflydelse.

Den anden grund til, at vi ikke kan støtte lovforslaget, er det simple forhold, at for nogle af de indvandrere, der kommer her til Danmark, gælder det, at de kommer fra ikkedemokratiske lande. Det er en meget, meget vigtig funktion at vise netop dem, hvordan demokrati udøves i praksis. Hvis de så senere vender tilbage til deres eget hjemland, sådan som vi f.eks. ser med en række irakere for øjeblikket, så er det en meget, meget vigtig ballast at have med i bagagen. Det er den ballast, der gør, at de kan tage hjem og styrke den demokratiske udvikling i deres eget samfund.

Jeg har utrolig svært ved at forstå, at Dansk Folkeparti ikke også synes, at det er en rimelig og god ting at give dem med tilbage, at man i stedet skal afskære dem fra det, holde dem væk fra det, fortælle dem, at det er en narresut, aldrig give dem en ordentlig uddannelse i det. Jeg forstår simpelt hen ikke Dansk Folkepartis grundholdning på det her område.

Endelig vil jeg som det tredje godt nævne, at stemmeretten ved kommunalvalgene jo også har en virkning på de danske kommunalpolitikere, nemlig den, at de danske kommunalpolitikere engagerer sig aktivt også i forholdene for indvandrere og flygtninge, ligesom de gør i forhold til andre grupper, der har stemmeret. Det betyder selvfølgelig, at de danske kommunalpolitikere også engagerer sig aktivt i at sørge for at få flygtninge og indvandrere integreret ordentligt i det danske samfund. De er selvfølgelig et stort aktiv både for os, der synes, at vi skal tage imod et rimeligt antal flygtninge og indvandrere og sørge for at få dem ordentligt integreret, men det er de så sandelig også for de flygtninge og indvandrere, vi her taler om.

Indenrigs- og sundhedsministeren var inde på den undersøgelse, Lise Togeby har lavet. Når man nærlæser den, kan man se, at der faktisk er en større valgdeltagelse blandt de unge indvandrerkvinder end blandt de unge danske kvinder, og det synes jeg er et utrolig positivt resultat; både det, at det er de unge, der engagerer sig, og det, at det er kvinderne, der engagerer sig.

Alt det ønsker Dansk Folkeparti med ét håndkantslag at slå ihjel, ønsker bare at sende dem hjem til den samme uduelighed og diktaturopfattelse, som de er kommet hertil med.

Jeg forstår simpelt hen ikke Dansk Folkepartis grundholdning med det her lovforslag, og jeg

kan sige, at vi fra Socialdemokratiets side i hvert fald ikke vil støtte det.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg må jo sige tak for den pæne, faste holdning, som hr. Klaus Hækkerup fremførte her til sidst.

Jeg har et par spørgsmål i forbindelse med ordførertalen. Tidligst muligt skal de have lov til at deltage i de kommunale valg, blev der sagt. Jamen er 3 år så ikke for lang tid, vil jeg gerne spørge hr. Klaus Hækkerup om. Kunne vi ikke sætte det ned til 2 år eller 1 år for den sags skyld? Rettigheder og pligter synes jeg bestemt også, de skal have, og med hensyn til at deltage i det danske samfund og demokratiets udvikling osv., er der jo masser af muligheder ud over det at stemme til kommunalvalget, som finder sted hvert fjerde år. Der er et foreningsliv, de kan deltage i, hvilket jeg ikke kan få øje på, at de gør forfærdelig meget.

Der kan man jo bl.a. på basis af den bog, som hr. Klaus Hækkerup nævner, fra Togeby se, at et af grundlagene for at opbygge et demokratisk samfund, sådan som vi i hvert fald i de vest-europæiske lande har gjort det, bl.a. er foreningslivet. At deltage i foreningslivet er et af basiselementerne i at opbygge et demokrati.

Kl. 17.55

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Man kan altid diskutere begrebet tidligst muligt. Skal det være 3 år, 5 år, 1 år eller 2 år? Jeg vil sige, at det afhænger af, hvornår de pågældende kan forventes nogenlunde at kunne forstå dansk og danske levevilkår, og jeg mener, at når vi nu har lagt os fast på en regel for alle indvandrere, der er kommet hertil, så er 3 år meget rimeligt. Og det har vi ingen ønsker om at ændre på.

Jeg ved ikke, om det er tilladt mig at stille spørgsmål under denne her runde til Dansk Folkepartis ordfører for forslagsstillerne, men når Dansk Folkepartis ordfører siger, at han også synes, at der skal være rettigheder og pligter for indvandrere, så kunne jeg spørge: Hvad er det så for nogle rettigheder, Dansk Folkeparti tænker på, hvis ikke det skulle være gennem en demokratisk indsats at have lov til at deltage i samfundslivet? Det er dog trods alt det vigtigste. Det er i hvert fald for os et helt fundamentalt gode ved at være borger i det danske samfund.

Jeg vil så godt sige, at jeg er noget overrasket over at høre et postulat om, at vores indvandrere